

Autes

Aute del Tribunal Constitucional del 13-7-2026 relatiu a la causa 2026-55-RE.

Causa 2026-55-RE

(Cierco Noguer i d'altres c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 334-2026. Recurs d'empara

Aute del 13 de juliol del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 de juny del 2026, per la representació processal de la societat Successors d'Higini Cierco Garcia, SA i dels Srs. Higini i Ramon Cierco Noguer i Juan Pablo Miquel Prats, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 9 de juny del 2026, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret fonamental a la jurisdicció o a "*la tutela judicial efectiva*", reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució recorreguda, i que ordeni la retroacció de les actuacions al moment immediatament anterior en què es va dictar;

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La representació processal dels "*Srs. Higini i Ramon Cierco Noguer i Juan Pablo Miquel Prats*" van presentar una querella criminal contra diverses persones físiques membres de Vall Banc, Ernst & Young, SL, l'AFA i contra la societat Ernst & Young, SL i l'AFA mateixes.

1.2. El 27 d'agost del 2025, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar un aute en què acordava l'arxivament de les actuacions i desestimava la petició dels querellants de constituir-se en acusació popular.

1.3. La representació processal dels recurrents va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 16 d'abril del 2026, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest recurs i confirmava íntegrament la decisió apel·lada, amb imposició de les costes a la part apel·lant.

1.4. La representació processal dels recurrents va presentar un incident de nul·litat en què afirmava que s'havia vulnerat el seu dret "*a la tutela judicial efectiva*", reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, el 9 de juny del 2026, el Tribunal de Corts va dictar un aute que desestimava la declaració d'aquesta nul·litat indicant que contra aquesta resolució no hi havia cap recurs, llevat els extraordinaris previstos per la llei.

1.5. El 26 de juny del 2026, la representació processal de la societat Successors d'Higini Cierco Garcia, SA i dels Srs. Higini i Ramon Cierco Noguer i Juan Pablo Miquel Prats va interposar un recurs d'empara contra

l'autè del 9 de juny del 2026, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret fonamental a la jurisdicció o a "la tutela judicial efectiva", reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Després d'exposar els antecedents de la causa, els recurrents consideren que estan legitimats per ser acusació particular i pels fets relatats van interposar una querella criminal contra els responsables del perjudici econòmic sofert per la BPA, xifrat en 83,4 M €.
- En primer lloc, desenvolupen els motius que demostren que *"aquest perjudici ha impactat en els meus representants, com a accionistes de l'entitat i/o compte dipositaris, així com a la resta d'accionistes i compte dipositaris, quins comptes a BPA, l'AREB no van migrar a VALL BANC, molts dels quals, endemés, es van sumar al primer procediment penal com actors civils en tant que ofesos o perjudicats"* (sic).
- En segon lloc, desenvolupen els requisits necessaris per exercir l'acusació popular, així com els indicis de criminalitat existents.
- Conclouen que l'arxivament de les actuacions i la desestimació, tant de la seva legitimació per constituir-se com a acusació particular o com a acusació popular vulnera el seu dret fonamental a la jurisdicció o a "la tutela judicial efectiva", reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, per aquests motius demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució recorreguda, i que ordeni la retroacció de les actuacions al moment immediatament anterior en què es va dictar.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- El Tribunal de Corts recorda que l'incident de nul·litat és una eina de reparació excepcional dels drets fonamentals, no és una revisió jurídica, i la seva prosperabilitat està lligada a la demostració d'una vulneració constitucional durant el desenvolupament del procediment, no podent-se emprar per discutir la valoració dels indicis o de les proves existents en un procediment, ni de les interpretacions de les normes substantives, ja que això provocaria una desnaturalització del sistema de recursos i es vulneraria el principi de seguretat jurídica.
- Després d'examinar l'incident, constata que els recurrents no identifiquen una vulneració autònoma del dret fonamental "a la tutela judicial efectiva" diferent de la seva discrepància amb la interpretació jurídica efectuada en la resolució controvertida.
- Considera que la resolució impugnada conté una motivació jurídicament raonada en relació amb totes les qüestions exposades pels recurrents: 1) la manca de legitimació per exercir l'acusació particular; 2) els requisits necessaris per a l'exercici de l'acusació popular; i, 3) la relació entre els fets denunciats i el procediment penal preexistent.
- Conclou que en aquestes circumstàncies, no s'aprecia cap vulneració de l'article 10.1 de la Constitució, ni cap defecte susceptible de determinar la nul·litat sol·licitada.
- Per aquests motius, desestima la declaració de nul·litat instada, declarant que contra aquesta resolució no hi cap recurs, llevat dels extraordinaris previstos per la llei.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i que es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. Com a qüestió prèvia, cal analitzar quin és l'objecte del recurs d'empara interposat i s'ha de recordar que els recursos d'empara es formulen contra les sentències que desestimen, en fase de recurs, les demandes presentades en un procediment urgent i preferent, contra els autes que desestimen o inadmeten, en fase de recurs, els incidents de nul·litat o les resolucions judicials fermes dictades pel Tribunal Superior de Justícia (article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional), a les quals hem afegit les resolucions judicials fermes dictades pel Tribunal de Corts, ja que aquestes també poden cloure les vies de recurs prop de la jurisdicció ordinària.

3.3. De conformitat amb l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i l'apartat quart de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials, modificada pel Codi de procediment civil -Llei 22/2021, del 17 de setembre, del text consolidat del Codi de procediment civil-, quan el recurrent decideix emprar la via de l'incident de nul·litat, el recurs d'empara només es pot formular quan s'ha inadmetès o desestimat, en fase de recurs, l'incident de nul·litat.

En el cas que ara ens ocupa, resulta que l'incident de nul·litat formulat per la representació processal dels recurrents contra l'auta del Tribunal de Corts del 16 d'abril del 2026 va ser resolt per la mateixa jurisdicció mitjançant un aute del 9 de juny del 2026.

Ara bé, aquest aute va consignar, després de la seva part decisòria, que "*Contra la present resolució no hi cap recurs llevat els extraordinaris*" quan hauria d'haver concedit als recurrents la possibilitat d'interposar un recurs que havia de ser resolt pel Tribunal Superior de Justícia. En aquest sentit, elegida pels recurrents la via de l'incident de nul·litat, aquesta via no es pot abandonar sense culminar tot el procediment, la qual cosa inclou el recurs contra la desestimació o la inadmissió de l'incident de nul·litat, extrem que el Tribunal de Corts havia d'haver comunicat als recurrents.

3.4. Consegüentment amb les consideracions anteriors i per economia processal, és procedent concedir als recurrents la possibilitat d'interposar un recurs d'apel·lació contra l'auta esmentat com a exigència prèvia a la interposició del recurs d'empara davant d'aquest Tribunal Constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit per manca d'esgotament de la via jurisdiccional prèvia el recurs d'empara 2026-55-RE interposat per la representació processal de la societat Successors d'Higini Cierco Garcia, SA i dels Srs. Higini i Ramon Cierco Noguer i Juan Pablo Miquel Prats contra l'auta del 9 de juny del 2026, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia, al Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 13 de juliol del 2026.

Joan Manel Abril Campoy
President

Jean-Yves Caullet
Magistrat

Pere Pastor Vilanova
Vicepresident

Víctor Torre de Silva López de Letona
Magistrat